

Poznań, dnia 20 marca 2016 r.

Prof. zw. dr hab. Jacek Sobczak
Kierownik Katedry Prawa Ochrony
Własności Intelektualnej
Wydział Prawa
Szkoly Wyższej Psychologii Społecznej
w Warszawie

Opinia

**w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego dr hab. Katarzynie Dudce prof. nadzw.
Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej.**

1. Ocena działalności dydaktyczno – organizacyjnej

Dr hab. Katarzyna Dudka, prof. nadzw. UMCS w latach 1986 – 1991 r. studiowała na kierunku prawo w Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Bezpośrednio do zakończeniu studiów 1 października 1991 r. podjęła pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Postępowania Karnego na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. Po przekształceniu organizacyjnym tej jednostki pracowała w Katedrze Postępowania Karnego na Wydziale Prawa UMCS, którą kierował prof. zw. dr hab. Edward Skrętowicz. Jednocześnie z pracą na stanowisku asystenta Opiniowana odbywała aplikację prokuratorską, którą zakończyła egzaminem prokuratorskim złożonym na ocenę bardzo dobrą. Pracując we wspomnianej Katedrze przygotowała pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Edwarda Skrętowicza rozprawę doktorską *Kontrola korespondencji oraz innych form przekazywania informacji w polskim procesie karnym*. Recenzentami w przewodzie byli prof. zw. dr hab. Tomasz Grzegorzczak (Uniwersytet Łódzki) oraz nieżyjący już dzisiaj dr hab. Zbigniew Sobolewski z filii UMCS w Rzeszowie. Uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji UMCS z 13 maja 1998 r. nadano Opiniowanej stopień doktora nauk prawnych w zakresie prawa specjalność prawo karne.

Po uzyskaniu stopnia doktora, z dniem 1 października 1998 r., Opiniowana została zatrudniona w Katedrze Postępowania Karnego na Wydziale Prawa i Administracji UMCS na stanowisku adiunkta. Jednocześnie w latach 1998 – 2000 zatrudniona była w Wyższej Szkole Humanistyczno – Przyrodniczej w Sandomierzu na Wydziale Prawa i Ekonomii na stanowisku adiunkta, pracując we wspomnianej Wyższej Szkole, prowadząc wykłady, ćwiczenia i seminaria z postępowania karnego dla studentów kierunku administracja.

W 2006 roku Opiniowana przygotowała rozprawę habilitacyjną *Skuteczność instrumentów ochrony praw pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym w świetle badań empirycznych* (wydawnictwo UMCS, Lublin 2006). Na podstawie tej rozprawy, zgromadzonego dorobku naukowego oraz w oparciu o opinie recenzentów Rada Wydziału Prawa i Administracji UMCS nadała Opiniowanej stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa.

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego Opiniowana pracowała nadal w Katedrze Postępowania Karnego na stanowisku adiunkta ze stopniem naukowym doktora habilitowanego od 1 stycznia 2007 r. do 31 lipca 2009 r., a od 1 sierpnia 2009 r. do chwili obecnej na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Prowadziła wykłady z przedmiotów: postępowanie karne oraz zasady postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia dla studentów kierunku prawo oraz administracji, a także wykłady na studiach doktoranckich, poświęconych wybranym zagadnieniom prawa karnego procesowego oraz seminaria z zakresu postępowania karnego dla studentów kierunku prawo na studiach stacjonarnych i wieczorowych. W chwili obecnej prowadzi wykład z postępowania karnego dla studentów III roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz wykład z tego przedmiotu dla studentów II roku studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Ponadto prowadzi seminaria magisterskie z postępowania karnego dla studentów IV i V roku prawa – studia stacjonarne, w ramach którego organizuje wyjazdy do Sądu Najwyższego, aresztów śledczych oraz spotkania ze znanymi prawnikami. Jest opiekunem Sekcji Karnej ds. Przemocy w Rodzinie, Studenckiej Poradni Prawnej.

Pracując na Uniwersytecie Marii Curie - Skłodowskiej Opiniowana pełniła różne funkcje organizacyjne. W latach 1993 – 1996 r. była sekretarzem Senackiej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów UMCS, w okresie od 2001 do 2003 r. i potem od 2005 do 2008 r. sekretarzem Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich UMCS; od 2003 r. do 2005 r. Rzecznikiem Dyscyplinarnym dla Nauczycieli Akademickich UMCS; od 2004 r. do 2008 r. była koordynatorem szkolenia studentów UMCS w zakresie etyki i odpowiedzialności dyscyplinarnej, a następnie od 2008 do 2012 r. członkiem Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich UMCS. Obecnie od 2012 r. pełni funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego dla Nauczycieli Akademickich. W okresie od 1999 r. do 2001 r. Opiniowana była członkiem Rady Bibliotecznej UMCS, a od 2012 do 2016 r. członkiem Senackiej Komisji ds. Wydawnictw.

W ramach Wydziału od 2008 r. do chwili obecnej jest członkiem Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, a od 2012 r. do 2016 r. członkiem Wydziałowej Komisji ds.

Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych. Od 2001 r. do 2007 r. była pełnomocnikiem Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UMCS ds. Studenckich Praktyk Zawodowych; od 1993 r. do 2007 r. pełniła funkcję opiekuna studenckich karnistycznych praktyk prokuratorskich. Ponadto pełniła funkcje związane z rekrutacją kandydatów na studia; począwszy od 1993 r. do 1997 r. była sekretarzem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, a w okresie od 2000 do 2003 r. zastępcą przewodniczącego tejże Komisji. Od 2003 r. do 2008 r. zasiadała w Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej.

Opiniowana była promotorem w trzech przewodach doktorskich zakończonych nadaniem przez Radę Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie stopni doktorskich. Ponadto jest promotorem jeszcze w dwóch otwartych przewodach doktorskich, w których postępowanie nie zostało zakończone. Była recenzentem w czterech przewodach doktorskich, zakończonych nadaniem stopnia naukowego doktora nauk prawnych na Wydziałach Prawa i Administracji UMCS w Lublinie, Uniwersytetu Łódzkiego, UAM w Poznaniu i Uniwersytetu Warszawskiego. Ponadto pełniła funkcję recenzenta w jednym zakończonym uchwałą o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w przewodzie habilitacyjnym. (Na marginesie wypada w tym miejscu zauważyć, że macierzysty dla Opiniowanej Wydział Prawa wyraźnie nie dba, aby jej dokonane w zakresie kształcenia kadr naukowych zostały odnotowane w Bazie OPI – Ośrodka Przetwarzania Informacji, w której nie odnotowano żadnej z prowadzonych przez prof. nadzw. dr hab. Katarzynę Dudkę prac doktorskich, ani żadnej z recenzji. Wydaje się to źle świadczyć o sprawności służb administracyjnych tego Wydziału).

Nie udało się piszącemu te słowa ustalić ilości prac magisterskich napisanych pod kierunkiem dr hab. Katarzyny Dudki. Z przytoczonych materiałów nie wynika też czy uczestniczyła ona w stażach zagranicznych, miała możliwość korzystania ze stypendiów i prowadzenia badań poza Polską. Z braku tych informacji można wyciągnąć wniosek, że z takich możliwości nie mogła skorzystać, co niewątpliwie stało się ze szkodą dla Jej rozwoju naukowego i nauki prawa w Polsce. Fakt braku możliwości wyjazdów świetnie obrazuje mizериę finansową polskiego szkolnictwa wyższego, gdzie pod maską górnolotnych frazesów i bezwartościowych obietnic kryje się słabo skrywana niechęć do nauk humanistycznych, społecznych i prawnych, inercja biurokratyczna i niedostrzeganie z perspektywy stolicy mniejszych ośrodków naukowych, których aspiracje są niezauważane, a pracownicy naukowemu lekceważeni. Jako pewne usprawiedliwienie można podnieść fakt, że mizeria finansowa szkolnictwa wyższego pozwala znaleźć środki na wyjazdy zagraniczne jedynie dla wybitnych „luminarzy” zwłaszcza z obszaru nauk ścisłych i przyrodniczych. Dla badaczy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych nie ma zazwyczaj środków na wyjazdy zagraniczne, a same

ewentualne wyjazdy traktowane są jako fanaberie, a nawet ekscesy środowiska, które nie przyczynia się do rozwoju szczególnie pojmowanego dochodu narodowego. Świadoma i zamierzona pauperyzacja nauk społecznych oraz prawa, nieprzyznawanie im środków na utrzymywanie kontaktów zagranicznych, jest całkowicie niezrozumiała, chociaż zdaje się być efektem pewnych założeń, które nie zostały podane do publicznej wiadomości nawet w środowisku pracowników wyższych uczelni.

Dr hab. Katarzyna Dudka aktywnie działa także na polach pozauniwersyteckich. Jest członkiem Komisji Prawniczej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie, była członkiem Zespołu Ekspertów ds. Ofiar Przestępstw przy Prokuratorze Generalnym, a także członkiem Zespołu Ekspertów Zewnętrznych ds. Analiz Delphi Narodowego Programu Foresight Polska 2020, którego organizatorem był Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wiceprzewodniczącą powołanego przez Ministra Sprawiedliwości Zespołu do przeprowadzenia analizy dotychczasowych oraz wypracowania nowych rozwiązań prawnych w zakresie problematyki racjonalizacji postępowania w sprawach karnych. Na zlecenie organu władzy publicznej, po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, sporządziła 10 opinii prawnych. Łącznie w dorobku posiada 13 takich opinii. Warto także zauważyć, że jest ona urzędującym wiceprezesem Zarządu Wydziału I Humanistycznego Lubelskiego Towarzystwa Naukowego oraz że wcześniej pełniła tę funkcję w kadencji 2009 – 2012 r. Ponadto jest członkiem Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Karnego AIDP.

Dr hab. Katarzyna Dudka aktywnie uczestniczy w licznych konferencjach naukowych zarówno krajowych jak i międzynarodowych. W ostatnim czasie, począwszy od 2009 r., wzięła udział w 28 konferencjach naukowych i 2 międzynarodowych. Jest ona też członkiem Komitetu Redakcyjnego *Wojskowego Przeglądu Prawniczego i Acta Iuridica Lebusana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego*.

Dr hab. Katarzyna Dudka aktywnie bierze udział w imprezach popularyzujących naukę i kulturę, prowadząc społecznie w latach 2013 – 2014 r. wykłady na temat *Roli prawa w społeczeństwie obywatelskim* na Uniwersytecie Dziecięcym UMCS w Lublinie oraz w filii Uniwersytetu Dziecięcego w Nałęczowie, a także od 2008 r. cykliczne, realizowane społecznie lekcje na temat praw dzieci i roli prawa w społeczeństwie obywatelskim dla uczniów jednej ze szkół podstawowych w Lublinie.

Niesłychana aktywność organizacyjna prof. nadzw. dr hab. Katarzyny Dudki pochłaniająca niewątpliwie wiele czasu i energii budzić musi podziw. Wyrazić przy tym należy zdziwienie, że znajduje ona słabe uznanie w oczach władz rektorskich. Jedynie w 2007

r. Opiniowana uzyskała nagrodę rektorską III stopnia., co wiązać jednak należy z faktem uzyskania przez nią stopnia doktora habilitowanego, a w 2010 r. Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Zarówno dorobek organizacyjny, jak i dydaktyczny prof. nadzw. dr hab. Katarzyny Dudki należy ocenić niezwykle wysoko, wskazując, że poważnie przekracza on wymogi stawiane przed osobami ubiegającymi się o tytuł profesora. Analiza tego dorobku świadczy o wielkim zaangażowaniu Opiniowanej zarówno w sam proces przekazywania wiedzy i kształtowania kadr naukowych, jak i w niewdzięczną, czasochłonną i nieznajdującą uznania działalność organizatorską.

2. Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr hab. Katarzyny Dudki jest niezmiernie bogaty, obszerny ilościowo i doniosły jakościowo. Składają się nań 2 monografie, 42 artykuły naukowe, 3 podręczniki, 2 komentarze, 14 raportów z projektów badawczych, 2 recenzje, 1 zbiór pokonferencyjny. Od chwili rozpoczęcia pracy naukowej w 1991 r. Opiniowana opublikowała 104 publikacje naukowe oraz 5 popularnonaukowych.

Publikacje prof. nadzw. dr hab. Katarzyny Dudki koncentrują się wokół kilku osi tematycznych. Ograniczając się jedynie do zreferowania Jej dorobku naukowego po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego należy na wstępie stwierdzić, że kontynuuje Ona problematykę podjętą wcześniej przed habilitacją, aczkolwiek wzbogaca ją i rozszerza zakres dociekań.

Pierwszym polem badawczym jest kwestia ochrony praw człowieka w procesie karnym, w szczególności standardy rzetelnego procesu karnego, ochrony prawa do prywatności oraz prawa do wolności od tortur i niehumanitarnego traktowania. Kwestiom tym poświęcony został m.in. tekst *Podstępny prywatny i dziennikarski a proces karny*, w: „Sądowe stosowanie prawa. Księga jubileuszowa Prof. Edwarda Skrętowicza”, Lublin 2007. Praca ta wydaje się obecnie szczególnie ważna, a niestety fakt, że została ona opublikowana w Księdze jubileuszowej z natury rzeczy niskonakładowej, powoduje, że znana jest ona bardzo wąskiemu gronu, a wielu specjalistów z zakresu zbliżonych dziedzin, m.in. zajmujących się prawem prasowym ochroną informacji, prawem konstytucyjnym nie zna jej niestety i nie przywołuje w swoich publikacjach, mimo doniosłości zawartych w tym tekście konstatacji. Płaszczyzny ochrony praw człowieka w procesie karnym dotyczą także rozważania zawarte w artykułach: *Propozycje kastracji chemicznej sprawców niektórych przestępstw seksualnych, a prawo do życia prywatnego i rodzinnego*, w: T. Gardocka, J. Sobczak (red.) „Dylematy praw

człowieka”, Warszawa 2008; *Dostęp do akt postępowania przygotowawczego w świetle zasady rzetelnego procesu karnego*, w: „Rzetelny proces karny. Księga jubileuszowa ku czci Pani Prof. Z. Świdy”, Wrocław 2009; *Kontrydktoryjność postępowania jako standard rzetelnego procesu karnego*, w: B. Stańdo – Kawecka, K. Krajewski (red.), „Problemu penologii i praw człowieka na początku 21 stulecia. Księga poświęcona pamięci Profesora Zbigniewa Hołdy”, Warszawa 2011; *Zakres stosowania standardów rzetelnego procesu karnego wobec podmiotu zobowiązanego do zwrotu korzyści majątkowej*, w: J. Skorupka, W. Jasiński (red.) „Rzetelny proces karny. Materiały konferencji naukowej. Trzebieiszowice 17 – 19 września 2009 r.”, Warszawa 2010.

Drugim, jak się wydaje ulubionym, polem badawczym prof. nadzw. dr hab. Katarzyny Dudki jest problematyka uprawnień i pozycji prawnej uczestników procesu karnego, zwłaszcza zagadnienia ochrony pokrzywdzonego w procesie karnym, także w kontekście realizacji dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady, obligujących Polskę do wprowadzenia regulacji wzmacniających pozycję pokrzywdzonego w postępowaniu karnym. W tym obszarze wypada zwrócić uwagę na tekst Opiniowanej zawarty w „*Komentarzu do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW*” (red.) L. Mazowiecka, E. Bieńkowska, Warszawa 2014. Tego pola badawczego dotyczą także liczne artykuły m.in. *Zażalenie na bezczynność organu procesowego – uwagi de lege ferenda*, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 12; *Formy udziału organizacji społecznej w procesie karnym*, „Ius Novum” 2007, nr 4; *O niektórych problemach udziału kobiety, która zawarła związek małżeński po ukończeniu 16 roku życia. W postępowaniu w sprawach nieletnich*, w: „Problemy reformy postępowania w sprawach nieletnich. Materiały z konferencji naukowej. Lublin 18 – 19 września 2008 r.”; *W sprawie zasadności zmiany trybu ścigania przestępstwa zgwałcenia*, w: „Reforma prawa karnego – propozycje i komentarze. Księga pamiątkowa z okazji 70. Urodzin Profesor Barbary Kunickiej – Michalskiej”, Warszawa 2008; *Prokurator europejski w systemie polskiego prawa karnego procesowego (współautor B. Dudzik)*, w: „Ochrona interesów finansowych a przemiany instytucjonalne Unii Europejskiej”, Warszawa 2009; *Udział podmiotu odpowiedzialnego posiłkowo w procesie karnym*, w: „Skargowy model procesu karnego. Księga ofiarowana Profesorowi Stanisławowi Stachowiakowi”, Warszawa 2008; *Kondycja zawodu sędziowskiego z trzech perspektyw*, w: T. Gardocka – J. Sobczak (red.), „Zawody prawnicze”, Toruń 2010; *O dziennikarstwie śledczym, czyli czy dziennikarzowi wolno wszystko?*, w: T. Gardocka, J. Sobczak (red.), „Czy istnieje IV władza? Wolność prasy w

teorii i praktyce”, Toruń 2010; *Interes społeczny jako przesłanka ingerencji prokuratora w postępowanie prywatnoscargowe na podstawie art. 60 k.p.k.* (współautor M. Mozgawa), w: T. Grzegorzczak (red.), „Funkcje procesu karnego. Księga jubileuszowa Profesora Janusza Tylmana”, Warszawa 2011; *Rola pokrzywdzonego we współczesnym procesie karnym*, w: J. Skorupka, I. Haýduk – Hawrylak (red.), „Współczesne tendencje rozwoju procesu karnego z perspektywy dogmatyki oraz teorii i filozofii prawa”, Warszawa 2011; *Aktywność oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym w świetle zasady kontrydycyjności*, „Prawo w Działaniu” 2012, nr 11; *Ingerencja prokuratora w ściganie przestępstw prywatnoscargowych* (współautor M. Mozgawa), w: A. Siemaszko (red.), „Stosowanie prawa. Księga jubileuszowa z okazji XX – lecia Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości”, Warszawa 2011; *Odszkodowanie za niesłuszne skazanie tymczasowe aresztowanie i zatrzymanie w świetle badań empirycznych* (współautor B. Dobosiewicz), „Themis Polska Nova” 2012, nr 1 (2); *Wpływ obrońcy na kontrydycyjność procesu karnego*, w: „Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga Jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego”, Warszawa 2013; *Rola prokuratora w znowelizowanym postępowaniu karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2015, nr 1 – 2; *Możliwość wykorzystania innych niż mediacja programów sprawiedliwości naprawczej w procesie karnym*, w: L. Mazowiecka (red.), „Unijne standardy programów sprawiedliwości naprawczej”, Warszawa 2015; *Procesowe skutki indywidualnej oceny pokrzywdzonych w procesie karnym*, w: L. Mazowiecka (red.), „Indywidualna ocena służąca ustaleniu szczególnych potrzeb ofiar przestępstw w zakresie ochrony”; *Wyznaczniki pozycji obrońcy w procesie karnym*, w: M. Rogacka – Rzewnicka, H. Gajewska – Kraczkowska (red.), „Wokół gwarancji współczesnego procesu karnego. Księga Jubileuszowa Profesora Piotra Kruszyńskiego”, Warszawa 2015; *Przedmiot ulaskawienia – zagadnienia wybrane*, w: P. Hofmański (red.), „Fiat Iustitia Pereat Mundus. Księga jubileuszowa poświęcona sędziemu Sądu Najwyższego Stanisławowi Zabłockiemu”, Warszawa 2014. Podkreślić należy, że wszystkie przedstawione tu teksty charakteryzują się doskonałą znajomością dotychczasowego dorobku doktryny, głęboką analizą orzecznictwa, a znacząca część z nich osadzona jest w systemie europejskiego porządku prawnego. Zwraca przy tym uwagę precyzja rozważań, jasność wywodów oraz trafność stawianych hipotez.

Trzecim nurtem dociekań naukowych Opiniowanej jest problematyka związków pomiędzy prawem karnym materialnym i procesowym. Zagadnieniom tym zostały poświęcone m.in. następujące artykuły: *Wpływ prawa karnego materialnego na ustawową definicję pokrzywdzonego*, w: Z. Ćwiakalski, G. Artymiak (red.), „Współzależność prawa karnego materialnego i procesowego” Warszawa 2009; *O konieczności zmian w przepisach*

postępowania karnego i kodeksu karnego” w: M. Mozgawa, K. Dudka (red.), „Kodeks karny i kodeks postępowania karnego po 10 latach obowiązywania. Ocena i perspektywy zmian”, Warszawa 2009; *Prawna ochrona zwierząt – analiza dogmatyczna i praktyka ścigania przestępstw z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.*, (współautor M. Mozgawa, M. Budyn – Kulik, M. Kulik), „Prawo w Działaniu” 2011, nr 9; *Obowiązek naprawienia szkody tytułem środka karnego (art. 46 k.k.)*, „Iuris Effectus. Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Zeszyt Specjalny” 2009; *Uwagi na temat proponowanych zmian przepisów kodeksu postępowania karnego w zakresie odpowiedzialności z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej*, w: Z. Ćwiakalski, G. Artymiak, „Karnomaterialne i procesowe aspekty naprawienia szkody”, Warszawa 2010; *Obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem popełnionym przez notariusza*, w: A. Oleszko (red.) „Odpowiedzialność karna notariusza”, Kluczbork 2010; *Procesowe aspekty przestępstwa zgwałcenia*, w: M. Mozgawa (red.) „Przestępstwo zgwałcenia”, Warszawa 2012; *Procesowa problematyka przestępstw przeciwko czci i nietykalności cielesnej*, w: M. Mozgawa (red.), „Przestępstwo przeciwko czci i nietykalności cielesnej”, Warszawa 2013; *Okiem procesualisty. O kryminalizacji w niektórych związkach pomiędzy prawem karnym materialnym i procesowym*, w: „Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga jubileuszowa Profesora Lecha Gardockiego”, Warszawa 2014.

Mieszczące się w tym nurcie teksty wydają się szczególnie ważne nie tylko dla dociekań teoretycznych, lecz przede wszystkim dla praktyki. Nie tracąc znamienia przystępności i komunikatywności zawierają w swojej treści pogłębioną analizę podjętych zagadnień.

Czwarty nurt zainteresować badawczych. dr hab. Katarzyny Dudki odnosi się do kwestii odpowiedzialności dyscyplinarnej różnych zawodów i wiąże się z problematyką odpowiedniego stosowania przepisów kodeksu postępowania karnego w postępowaniach dyscyplinarnych. Problematyce tej Opiniowana poświęciła szereg artykułów. Wśród nich wskazać należy na teksty: *Odpowiedzialność dyscyplinarna i zakres stosowania przepisów kodeksu postępowania karnego w postępowaniu dyscyplinarnym nauczycieli akademickich*, „Studia Iuridica Lublinensia” vol. IX”, 2007; *Stosowanie przepisów postępowania kodeksu karnego w postępowaniu dyscyplinarnym w stosunku do nauczycieli akademickich*, w: P. Hofmański (red.), „Węzłowe problemy procesu karnego”, Warszawa 2010; *Realizacja zasady legalizmu w postępowaniu dyscyplinarnym wobec nauczycieli akademickich*, w: B. Dudzik, J. Kosowski, I. Nowikowski, „Zasada legalizmu w procesie karnym”, Lublin 2015. Niewątpliwie tworząc te teksty Autorka wykorzystała swoje doświadczenia rzecznika

dyscyplinarnego i członka komisji dyscyplinarnych. W czwartym nurcie badawczym mieszczą się także artykuły: *Odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu karnego w sprawach dyscyplinarnych wobec notariuszy*, „Rejent”, nr spec. marzec 2010; *Węzłowe problemy odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierzy na tle zbiegu odpowiedzialności dyscyplinarnej z innego rodzaju odpowiedzialnością represyjną*, w: P. Józwiak, K. Opaliński, „Zbieg odpowiedzialności dyscyplinarnej z innego rodzaju odpowiedzialnością o charakterze represyjnym w służbach mundurowych”, Piła 2014; *Stosowanie przepisów kodeksu postępowania karnego w postępowaniach dyscyplinarnych uregulowanych w prawie o adwokaturze oraz ustawie o radcach prawnych*, „Prawo w Działaniu” 2014, nr 18. O praktycznych walorach wymienionych w tym miejscu tekstów wręcz nie wypada przekonywać. Należy zwrócić uwagę na finezję wywodów Autorki oraz Jej głęboką znajomość zasad postępowania dyscyplinarnego w odniesieniu do różnych zawodów.

Piątym i ostatnim polem dociekań badawczych dr hab. K. Dudki jest problematyka stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych w procesie karnym, które wzbudzają w doktrynie procesu karnego mniejsze zainteresowanie niż środek w postaci tymczasowego aresztowania. Zgodzić się z Nią przy tym wypada, że nieizolacyjne środki zapobiegawcze także ingerują w prawa człowieka, zwłaszcza w prawo do prywatności, prawo własności czy prawo do swobodnego opuszczania kraju. Szczególnie istotne jest przy tym zderzenie ich stosowania ze standardami wypracowanymi na gruncie Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, zwłaszcza w treści Protokołów dodatkowych nr 1 i 4. Zagadnieniom tym Opiniowana poświęciła pozornie znacząco mniej uwagi publikując z tego zakresu tylko 4 artykuły, ale nie wolno zapominać, że dotyczy ich także monografia, o której będzie mowa niżej. Piątego pola badawczego dotyczą w tej sytuacji teksty: *Praktyczne problemy zaliczenia nieizolacyjnych środków zapobiegawczych na poczet środków karnych*, w: I. Nowikowski, A. Michalska – Warias, J. Piórkowska – Flieger (red.), „Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi T. Bojarskiemu”, Lublin 2011; *Wybrane problemy stosowania nieizolacyjnych środków badawczych*, w: T. Bojarski, A. Michalska – Warias, I. Nowikowski, K. Nazar – Gutowska, J. Piórkowska – Flieger, D. Firkowski (red.), „Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego”, Lublin 2011; *Wpływ praw człowieka na stanowienie i stosowanie nieizolacyjnych środków badawczych*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2012, nr 1-2.

Artykuły dr hab. Katarzyny Dudki składające się na Jej dorobek naukowy wyróżniają się rzetelnością badawczą, oryginalnością podjętej tematyki, ostrożnością wniosków –

wnosząc istotny wkład do badań w zakresie postępowania karnego. Ważne są one także dla refleksji nad prawem karnym, prawem karnym wykonawczym, a także, co warto zauważyć, dla pozakodeksowego prawa karnego oraz dla niektórych aspektów prawa prasowego. Teksty Opiniowanej świadczą o jej naukowej pasji, olbrzymiej erudycji oraz umiejętności prowadzenia precyzyjnej i opartej na trafnych hipotezach analizy naukowej, wreszcie zdolności do jasnego, precyzyjnego formułowania wniosków. Są one świadectwem olbrzymiej wiedzy teoretycznej, którą dr hab. Katarzyna Dudka umie spożytkować, formułując swoje rozważania niezwykle jasno i precyzyjnie.

Reasumując dorobek naukowy dr hab. Katarzyny Dudki wypada uznać za poważny w sensie merytorycznym i ilościowym. Spełnia on, ze sporym naddatkiem, wymogi stawiane dokonaniom osób ubiegających się o tytuł profesora.

3. Ocena monografii będącej generalną podstawą wniosku o nadanie tytułu naukowego.

Jakkolwiek ustawa z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki nie wymaga w odniesieniu do osób ubiegających się o tytuł naukowy, aby wśród swoich osiągnięć pohabilitacyjnych posiadały monografię, to jednak w praktyce przedstawienie jej, jako osiągnięcia naukowego znacznie przekraczającego wymogi stawiane w postępowaniu habilitacyjnym, jest zwykle mile widziane. Monografia, którą przedstawia prof. nadzw. dr hab. Katarzyna Dudka *Praktyka stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych w polskim procesie karnym*, Warszawa 2016, ss. 370 dotyczy kwestii istotnych dla praktyki i ważnych dla teorii. Autorka przeprowadziła w niej analizę dogmatyczną regulacji prawnych odnoszących się do środków zapobiegawczych o charakterze nieizolacyjnym oraz przesłanek ich stosowania, zmierzając do określenia wzorca, będącego podstawą przeprowadzonych badań empirycznych, których wyniki zaprezentowała w tekście monografii. Nie ograniczyła się przy tym do częstego w praktyce prowadzenia badań empirycznych, jedynie – jak się wydaje – po to, aby zwiększyć objętość rozprawy, lecz dowiodła, że niezbedność przeprowadzenia takich dociekań wynikała z tego, że w wielu przypadkach o nieskuteczności konkretnych instytucji prawnych w zakresie tych środków decyduje nie wadliwość przepisów, lecz nieprawidłowa praktyka organów ścigania i organów wymiaru sprawiedliwości.

Opiniowana zgromadziła materiał w sześciu rozdziałach rozbitych na mniejsze części, poprzedzonych warsztatowym wstępem, w którym wyjaśniono cel pracy, sformułowano problem badawczy, hipotezy i badania eksplanacyjne, odniesiono się do problemów

metodologicznych, może nieco zbyt mało uwagi poświęcając jednak metodom badawczym, co zrozumiałe jeśli zważyć, że odniesiono się do tych kwestii w obszernym rozdziale otwierającym część merytoryczną. Warto byłoby także we wstępie odnieść się do literatury przedmiotu – dość ubogiej w zakresie podjętej problematyki oraz do aktów normatywnych i orzecznictwa. Późniejsza analiza tych zagadnień w toku wywodów w rozprawie, to jednak nieco zbyt mało. W kolejnych rozdziałach przedstawiono założenia metodologiczne badań empirycznych w odniesieniu do stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych (rozdz.1). Omówiono pojęcie tych środków, reguły ich stosowania i pełnione funkcje (rozdz. 2). Przesłanki stosowania środków zapobiegawczych (rozdz. 3); stosowanie poszczególnych środków zapobiegawczych w praktyce wymiaru sprawiedliwości (rozdz. 4); ocenę stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych wraz z uwagami *de lege lata i de lege ferenda* (rozdz.5). W ostatnim z rozdziałów ukazano wybrane stany faktyczne, będące przedmiotem rozważań. Uzupełniają monografię załączniki, w którym prezentowane są wzory ankiet do badań aktowych. Zamyka pracę bibliografia, w której znalazł się obok spisu literatury wykaz aktów normatywnych i orzeczeń.

Piszący te słowa pragnie jednak podkreślić, że nie może zgodzić się z układem bibliografii, uparcie lansowanym przez wydawnictwo Wolters Kluwer i Beck, według których bibliografię winno otwierać zestawienie literatury, po którym następuje wykaz źródeł normatywnych i orzecznictwa. Wspomniane wydawnictwa z uporem godnym lepszej sprawy lansują nieprawidłowe i nielogiczne zestawienie bibliografii, a autorzy najczęściej dla „świętego spokoju” wyrażają na to zgodę. Żałować należy, że także dr hab. K. Dudka nie oparła się tym, znanym przecież, naciskom wydawców. Nie osłabia to w najmniejszym stopniu Jej wywodów, ale wywołuje mimo wszystko u czytelnika pewne niezadowolenie. Jako opiniujący nie mam w stosunku do wywodów zawartych w treści rozprawy uwag krytycznych, co z jednej strony dobrze świadczy o Autorce, z drugiej niezbyt dobrze o recenzencie, który powinien, według niektórych, dołożyć wszelkich starań, aby sformułować jakieś wątpliwości lub sądy krytyczne. Piszący te słowa nie ma zamiaru silić się na to. Może jedynie zauważyć, że ocena stosowania nieizolacyjnych środków będąca w gruncie rzeczy zakończeniem rozważań została ujęta w monografii, jako jeden z rozdziałów i to wcale nie jest ostatni z nich. Można było także obszerne – co należy przyznać – wywody zawarte w rozdziale pierwszym przenieść do wstępu, ale przyznać należy, że z racji wielkości rozdz. 1, w którym się one znalazły może być dyskusyjne. Powyższe uwagi mają jednak charakter dyskusyjny i odnoszą się jedynie do samej konstrukcji monografii.

Treść ocenianej pracy jest solidnie udokumentowana. Opiniowana, co istotne, zajmuje częstokroć krytyczne stanowisko, wobec opinii innych autorów, które konfrontuje, podziela, poddaje w wątpliwość, bądź odrzuca, jeśli nie wytrzymują krytyki. Opiniowana posługuje się bogatym i precyzyjnym językiem. Praca dowodzi olbrzymiej wiedzy prawniczej Autorki oraz Jej sprawności intelektualnej. W sumie należy stwierdzić, że przedstawiona monografia jest dziełem oryginalnym, wyraźnie wzbogacającym dorobek polskiej literatury z zakresu prawa. Czytelnik monografii dr hab. Katarzyny Dudki raz jeszcze może się przekonać, że dominującą cechą Jej twórczości naukowej jest rzetelność badawcza połączona z ostrożnością wniosków, jasnością sądów i głębią refleksji. Łączy to Opiniowaną z dążeniem do konfrontacji obrazu wyłaniającego się z przekazów normatywnych ze świadectwami praktyki. Cechująca Ją ostrożność poznawcza wyraża się w unikaniu sądów ogólniejszej natury, nieznajdujących potwierdzenia w materiale źródłowym, umiejętność syntezy oraz jasność wykładu.

Za dominujące cechy rozprawy należy uznać krytyczny stosunek Autorki do ustaleń poprzedników, jasność wywodów i dobrą polszczyznę. Poglądy sformułowane w doktrynie poddaje w wątpliwość, podziela, bądź odrzuca, jeśli nie wytrzymują krytyki. Opiniowana dowiodła, że jest inteligentną i kompetentną badaczką, która w polu swoich dociekań porusza się z dużym znanstwem, prezentując doskonałą znajomość analizowanej problematyki.

W rezultacie dr hab. Katarzyna Dudka przygotowała i przedstawiła wartościowo poznawczą pracę, dowodząc swojej wiedzy prawniczej oraz sprawności intelektualnej. **Książka *Praktyka stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych w polskim procesie karnym*, wnosi istotny wkład do badań w zakresie prawa karnego i postępowania karnego zapelniając dotkliwą lukę w doktrynie prawa.**

4. Wnioski

Mając na uwadze powyższe z pełną odpowiedzialnością stwierdzam, że całość dorobku dr hab. Katarzyny Dudki dowodzi **jej wyjątkowo wysokich kwalifikacji badawczych i ugruntowanej pozycji naukowej**. Opiniowana spełnia ze znaczącym naddatkiem warunki wynikające z treści art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2014, poz. 1852 ze zm.), gdyż Jej osiągnięcia naukowe znacznie przekraczają wymogi stawiane w postępowaniu habilitacyjnym (art. 26 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy). Posiada osiągnięcia w opiece naukowej, gdyż była promotorem w 3 przewodach doktorskich zakończonych nadaniem stopnia doktora (art. 26 ust. 1 pkt 3 lit. a cyt. ustawy), jest

promotorem w 2 otwartych przewodach doktorskich (art. 26 ust. 1 pkt 3 lit. b cyt. ustawy), wreszcie była czterokrotnie recenzentem w przewodach doktorskich i jeden raz w postępowaniu habilitacyjnym (art. 26 ust. 1 pkt 3 lit c cyt. ustawy). Dlatego też w całej rozciągłości **popieram wniosek o nadanie dr hab. Katarzynie Dudce tytułu profesora nauk prawnych**. Opiniowana w pełni na to od dawna zasługuje. Wypada jedynie wyrazić żal, że wniosek o nadanie tytułu profesora został złożony tak późno, gdyż Opiniowana zasługiwała w ocenie niżej podpisanego na ten tytuł wiele lat wcześniej.

